

Egy zenei mondat

A lágymányosi Science Park

Tervezők: **NAGY IVÁN, CSÁGOLY FERENC**
(ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ KFT.)

Szöveg: **SZENTPÉTERI MÁRTON**

Fotó: **POLGÁR ATTILA, BATÁR ZSOLT**

A ZENE ÉS AZ ÉPÍTÉSZET PÁRHUZAMBÁ AL-
LÍTÁSA MÁR A RENESZÁNSZ ÖSSZHANG-TEO-
RETIKUSOK MŰVEIBEN IS TÖBB ÉVEZREDES
ELŐZMÉNYEKRE TEKINTHETETT VISSZA. A
MAI — SZEMIOTIKAI ÉRDEKLŐDÉSŰ —
ÉPÍTÉSZETTEORETIKUSOK SZÁMÁRA MÁR
CSAK EZÉRT SEM ÚJDONSÁG EZ A TÉMA.
LEGFELEBB MÍG AZ ELŐBBIEK INKÁBB AZ
ARÁNYOK TANÁBAN — AZAZ TULAJDONKÉPP
VALAMINŐ SZINTAXISBAN — KERESTÉK ÉS
TALÁLTÁK MEG AZ ANALÓGIÁT, ADDIG AZ
UTÓBBIAK ELSŐSORBAN A ZENE ÉS AZ
ÉPÍTÉSZET NYELVÉNEK SZEMANTIKÁJA RÉVÉN
VÉLNEK FELFEDEZNI HASONLÓSÁGOKAT A KÉT
MŰVÉSZET, ILLETVE TUDOMÁNY KÖZÖTT.

Ha valaki rátekin a Science Park két ütemének együttes alaprajzára (az első ütemről l. OCTOGON 2002/4), rögvest látni fogja, miért is indokolt ez esetben a zene és az építészet kapcsolatát felelegetni. A két ütem ugyanis – nota bene az ütem szó is csak egy zeneelméleti metafora! – együtt egy rövidke, úgynevezett zenei mondatra emlékeztet. Az ütemek – vagyis a két majdnem tökéletes másolat – ekképp pedig egymás variációinak tekinthetőek. Két csaknem azonos tömeg száznyolcvan fokkal elforgatva egymástól. Két egymáshoz illeszkedni akaró mozaik feszült, dinamikus együttese. Egy végtelenített mondat. Egy körben forgó állítás. Avagy egy go to-ciklus, ahogy annak idején a BASIC programozási nyelvben mondani volt szokás. Ennyit az épületpár szintaxisáról! Hogy mit jelent a Nagy Ivánéktól tervbe írt végtelenített tőmondat? Önmagát. A ritmust. Az arányok játékát. Ismétlődéseket. A szimmetria és az aszimmetria váltakozását. Geometriai viszonyokat, s egyéb matematikai kapcsolatokat. Végső soron tehát „kőbe fagyott” vizuális muzsikát, ami persze – hogy Igor Sztavinszkijt parafrázáljam

– nem fejez ki semmit, vagy legalább is biztosan nem valaminő a tervezőktől kifundált direkt esztétikai üzenetet, avagy előre eltervezett és vonalakba kódolt érzelmeket.

Az immár teljesen kész Science Park ekképp még inkább rászolgál arra, hogy benne a hazai neomodernizmus jeles példáját lássuk. Funkcionalizmusával, az épített kontextusra csak finoman reagáló, autonóm városi táj szerepével már az első ütem is példaértékűnek bizonyult a lágymányosi „Szilikon-völgyben” található egyetemi épületek többségének felvonulási architektúrájával – az Aldo Rossira hajtó, de igencsak megkésett és butított posztmodern stíllel –, illetve a különféle informatikai és telekom kutatóközpontok steril világával szemben. Nem hiszem, hogy sokan lepődtek volna meg azon a tényen, hogy mindez a második ütem felépültével sem lett semmissé. Sőt, a Science Park a valóságban csak most válhatott olyan átgondolt térkompozícióvá, mint amilyen az Alkotás Pont – az Építész Stúdió Kft. másik remeke is. A kora nyári napfényben izzó fehér tömegek változatos

kapcsolódásai mellesleg a manapság oly divatos építészeti mobilitás elméleteire is rímelni tudnak, amennyiben az Irinyi úton a járművekkel elhaladók – így például az autós „fogyasztók” – számára is izgalmas látványt nyújthatnak. Nincs ez másképp éjjeli kivilágításban sem. Igaz azonban, hogy a zenei mondat teljessége, s a körkörösség élménye csak az épületegyüttes egészét körbejáró számára lesz igazán egyértelmű, az autóban ülők ugyanis csak egy metasztétét láthatják az alaprajzi játék körkörösségének.

Az épületegyüttes persze nem első sorban ezért figyelemre méltó. Sokkal inkább amiatt, hogy a különféle funkciót hordozó belső terek világos tagolásával, és túlnyomórészt transzparens irodaentériőreivel olyan munkahelyi kulisszákat biztosít, melyekben a jó hangulatú, kreatív és eredményes munkavégzés eszményi feltételeit találni meg. A többi már lényegében az épített környezet sugallta kultúra követelményeinek engedelmessé, felvilágosult munkaadókon, s a tevékeny munkavállalókon múlik; mindazokon tehát, akik valódi élettel tölthetik meg a pusztá geometriai tereket.

Második ütem, avagy az első ütem pandantja

